

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia antiga da Península Ibérica

Materia	Historia antiga da Península Ibérica			
Código	O02G250V01501			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Brañas Abad, Rosa			
Profesorado	Brañas Abad, Rosa Reboreda Morillo, Susana María			
Correo-e				
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	Coñecemento dos principais acontecementos e dos procesos de cambio e permanencia que tiveron lugar ao longo da Historia Antiga Roma e a Península Ibérica seguindo unha perspectiva diacrónica. Trátase de incentivar a actitude crítica dos alumnos mediante a análise actualizada da realidade de Roma e da Península Ibérica na Antigüidade.			

Competencias

Código	
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C19	Coñecemento da historia nacional propia
C23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica.
D1	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio.
D7	Capacidade de razoamento crítico.
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	A5	C16 C19 C23	D1 D3 D7
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado			D1 D7
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna	A4	C13	D7
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas	A5	C19 C23	D3 D4 D11
Comparación da Historia de España con procesos históricos similares do resto do mundo con especial incidencia na Historia de Europa	A4	C13 C19	D3 D4

Contidos

Tema	
1. Introducción	1.1. Fontes para o estudo da Historia Antiga da Península Ibérica. 1.2. Situación previa: os pobos prerromanos e os pobos colonizadores
2. Hispania Romana: A República	2.1. A República romana 2.2. A orixe e a expansión de Roma na Península Ibérica 2.3. Os intereses dos romanos da Península Ibérica 2.4 As transformacións na Península Ibérica
3. Hispania Romana: O Imperio	3.1. O final da conquista 3.2. O Alto Imperio 3.3. O Baixo imperio 3.4. As consecuencias da romanización

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	5	13	18
Titoría en grupo	6	3	9
Traballos de aula	10	20	30
Sesión maxistral	15	16	31
Actividades introdutorias	2	1	3
Seminarios	6	12	18
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	0	2
Probas de resposta curta	2	13	15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	22	24
Outras	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo, orientados a fomentar o espírito crítico, o coñecemento dos feitos históricos e a avisión dos mesmos dende diversos soportes na actualidade. A asignación de traballos deberá quedar resolta no primeiro mes do cuadrimestre.
Titoría en grupo	Sesións orientadas ao seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e á aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia.
Traballos de aula	Actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula relacionados cos contidos expostos nas sesións maxistras que inclúan a análise e comentario crítico das fontes propias da historia antiga, a resolución de comentarios e composicións de texto histórico, mapas e a análise e interpretación de materiais gráficos e audiovisuais.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor das claves fundamentais de cada un dos bloques temáticos.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Eventos docentes e/ou divulgativos	A Facultade de Historia e o Departamento de Historia, Arte e Xeografía organizan anualmente eventos e cursos formativos aos dirixidos a todos os/as estudantes da titulación

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	SESIÓN MAXISTRAL: As titorías individualizadas están, en parte, orientadas a resolver as dúbidas concretas e a outorgar bibliografía sobre as exposicións aos/as estudantes interesados nun tema en concreto, TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución dos traballos realizados polo alumnado. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍAS EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. PROBAS DE RESPUESTA CURTA: Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe autónomo do alumno. Ao longo do cuadrimestre realizaranse dúas probas de resposta curta para ter conta das competencias que os alumnos van adquirindo no desenvolvemento da materia.

Traballos tutelados	SESIÓN MAXISTRAL: As titorías individualizadas están, en parte, orientadas a resolver as dúbidas concretas e a outorgar bibliografía sobre as exposicións aos/as estudantes interesados nun tema en concreto, TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución dos traballos realizados polo alumnado. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍAS EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. PROBAS DE RESPONSTA CURTA: Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe autónomo do alumno. Ao longo do cuadrimestre realizaranse dúas probas de resposta curta para ter conta das competencias que os alumnos van adquirindo no desenvolvemento da materia.
Titoría en grupo	SESIÓN MAXISTRAL: As titorías individualizadas están, en parte, orientadas a resolver as dúbidas concretas e a outorgar bibliografía sobre as exposicións aos/as estudantes interesados nun tema en concreto, TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución dos traballos realizados polo alumnado. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍAS EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. PROBAS DE RESPONSTA CURTA: Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe autónomo do alumno. Ao longo do cuadrimestre realizaranse dúas probas de resposta curta para ter conta das competencias que os alumnos van adquirindo no desenvolvemento da materia.
Traballos de aula	SESIÓN MAXISTRAL: As titorías individualizadas están, en parte, orientadas a resolver as dúbidas concretas e a outorgar bibliografía sobre as exposicións aos/as estudantes interesados nun tema en concreto, TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución dos traballos realizados polo alumnado. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍAS EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. PROBAS DE RESPONSTA CURTA: Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe autónomo do alumno. Ao longo do cuadrimestre realizaranse dúas probas de resposta curta para ter conta das competencias que os alumnos van adquirindo no desenvolvemento da materia.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos tutelados	Presentación e entrega, na data sinalada, dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna. Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	15	C13 C19 C23	D3 D4 D7 D11
Traballos de aula	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados que irán en consonancia ca teoría exposta nas clases maxistras. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	10	C13 C16 C19 C23	D1 D3 D4 D7
Sesión maxistral	O coñecemento adquirido sobre os contidos teóricos expostos nas sesións maxistras contarán de varias apartados: probas de resposta curta; probas de resposta longa e resolución de problemas (mapas, comentarios de texto, imaxes...). Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica. Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográfica.	60	C13 C16 C19	D4 D11

Seminarios	Analises e comentarios críticos das fontes que proporcionan o coñecemento da historia antiga: textos, iconografía e material arqueolóxico. Poderá completarse cun análise crítico dalgún documental visionado na aula. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	5	C23	D1 D3 D4
Outras	Asistencia e participación nas sesións teóricas e prácticas. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Comparación da Historia de España con procesos históricos similares do resto do mundo con especial incidencia na Historia de Europa.	10	C13 C23	D1 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á modalidade presencial serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final. Esta proba consistirá en 6 preguntas curtas, un comentario de texto e a resolución dun mapa mudo. O estudante deberá entregar un traballo obrigatorio, sobre un tema que se determinará dacordo co responsable da materia sobre un aspecto da sociedade dos temas tratados, deberá entregalo no momento de realizar a proba escrita e representará un 30% da cualificación global.

Bibliografía. Fontes de información

De carácter específico

- ARCE, J. (2009): *El último siglo de la España romana*. Madrid.
- AUBET, Mª E. (1994): *Tiro y las colonias fenicias de occidente*. Barcelona.
- BRAVO CASTAÑEDA, G. (2007): *Hispania y el Imperio*. Madrid.
- CHAÍN GALÁN, A., DE LA TORRE ECHÁVARRI, J.I. (2005): *Celtíberos. Tras la estela de Numancia (Catálogo exposición)*. Soria.
- CHIC GARCÍA, G. (2009): *El comercio y el Mediterráneo en la Antigüedad*. Madrid.
- GÓMEZ ESPELOSÍN, F. J. (2006): *Guerras ibéricas. Aníbal*. Madrid.
- LÓPEZ CASTRO, J. L. (1993): *Hispania Poena. Los fenicios en la Hispania romana*. Barcelona.
- MANGAS, J. (2001): *Leyes coloniales y municipales de la Hispania romana*. Madrid.
- MAYA, J. L. (1999): *Celtas e iberos en la península ibérica*. Barcelona, 1999.
- PASTOR MUÑOZ, M. (2004): *Viriato. El héroe hispano que luchó por la libertad de su pueblo*. Madrid.
- PÉREZ VILATELA, L. (2000): *Lusitania*. Madrid.
- ROLDÁN HERVÁS, J. M., WULFF ALONSO, F. (2001): *Citerior y Ulterior: las provincias romanas de Hispania en la era republicana*. Madrid.
- SANTOS YANGUAS, J. (1997): *Los pueblos de la España antigua*. Madrid.
- SANZ, R. (1995): *Las migraciones bárbaras y la creación de los primeros reinos de Occidente*. Madrid.

Recomendacións